

V tradicni hudbe pro mbiru dzaVadzimu, ktera se provadi pri nabozensk)1ch ritualech mapira, lze vysledovat obecne principy hudby platne na vetsine uzemi subsaharske Afriky.

lednim z jejich priznacnych rysu je tzv. "interlocking," který vznika napr. komplementarnim doplňovanim partu kushaura a kutsinhira, kombinaci patternu chlestidel hosho s vytleskavanymi rytmami makwa nebo propletanfm melodii hranych stridave na vsechny rejstriky mbiry. Vyslednou polyfonii a polyrytmii charakterizuje bohatost a barevnost zvuku. Stejne jako u dalSich bantusk)1ch kmenu panuje u Shonu esteticka preference huste se prekryvajicich struktur a hojneho zapojeni drncivych a chlestivych elementu. Dusledkem simultanniho vrstveni patternu dualnich a ternarnich vznika znacna rytmicka komplexita.

Hudebni systemy subsaharske Afriky vesmes stavej sve hudebnf formy na zaklade ostatnich cyklickych patternu, ktere pri svem opakovani podlehaji rozmanitemu varirovanu Z vysoke miry uplatiiovani principu variace a improvizace vyplyva i jedna ze zakladnich vlastnosti africke hudby: pri katde hudebnf produkci vznika unikMni hudebni dilo. A nejinakje tomu i u hudby shonske. Provozovanf hudby je interaktivnim procesem, do nehoz se podle konkretnich zvyklosti daneho kmene zapojuje cela shromazdzena spolecnost.

S eim se ovsem u jinych hudebnich kultur subsaharske Afriky zpravidla nesetkame, jsou dlouhe cykly harmonickeho vyvoje charakteristicke svou hlubokou vnitrnou strukturou a symetrii. Behem boju za nezavislost v 70. letech 20. stoleti (tzv. „2. chimurenga“), kdy se mbira stala symbolem shonske narodni identity, pronikly tyto tradicni harmonicke patterny i do tvorby umele popularni hudby. Dfky interpretum jako je Thomas Mapfumo a Stella Rambisayi Chiweshe se mbira dostala do ohniska zajmu hudebnfho sveta moderniho Zimbabwe, kde si dodnes drzi pevnou pozici.

...